

Eesti Arstide Liidu üldkogu koosolek

Arstide liidu üldkogu pidas korralise aastakoosoleku 4. detsembril Haapsalus. Üldkogu kinnitas EAL tegevuse aruanded, kehtestas 2005. aasta liikmemaksu ja eelarve. Liikmemaks tõuseb peamiselt streigifondi osa suurenemise tõttu, kasvavad ka organisatsiooni tegevuskulud, eelkõige soovime arendada tööd arstieetika valdkonnas.

On tavaks saanud, et liidu president valitakse aasta enne tema volituste algust. Kandidaadina seadis Tallinna Arstide Liit üles praeguse presidendi Andres Korgi, keda suur osa delegaate ka toetas. Seega jätkab Andres Kork EAL presidendina ka teisel ametiajal.

Üldkogu lõppdokument, pöördumine poliitikute ja avalikkuse poole, võeti vastu ühel häälel. Avalduse aluseks aga olid üldkogueelsed ägedad sündmused.

Detsembrirahutused

Mõned päevad enne üldkogu koosolekut muutus tervishoid Eestis taas eriti kuumaks teemaks, mis täitis päevalehtede esiküljed ja uudistesaadete avalood. Kurja juureks oli seekord tervishoiuteenuste uus, väidetavalt kulupõhine hinnakiri. Haigekassa küll küsis selle tegemisel nõu erialaselt ja haiglatelt, et saaks parem kui enne, aga välja tuli ikka nii nagu alati. Laenan siinkohal tabava võrdluse ühest Interneti-kommentaarist: haigekassa tegi valmis kapi ehk eelarve, seltsid ja haiglad sahtlid ehk hinnad. Kui selgus, et sahtlid kappi ära ei mahu, saagis haigekassa sahtlid lihtsalt sobivasse mõõtu. Kõige krooniks ei arvestatud arstide palgaosa hindades mitte keskmist tasu, vaid aluseks võeti miinimumtunnitasu ning see ähvardas nullida meie suure vaevaga sõlmitud palgakokkuleppe.

Õigust nõudma hakkasid üsna ühel meelel nii arstid kui ka haiglajuhid. Esimesena ründas haiglate liit, teatades, et sellise hinnakirja jõustumisel palgakokkulepet täita pole võimalik. Erialaselt hinnangul muutuks üldse võimatuks kõrgtehnolo-

giat ja kõrgtasemel arste nõudvate protseduuride tegemine. Perearstide seltsi erakorraline üldkogu otsustas, et kui eelarvesse perearstide palgatõusuks vajalikku raha ei leita, siis nemad uuest aastast haigekassaga lepinguid ei sõlmi. Arstide liit tegi perearstide toetuseks avalduse: palgakokkulepe on sõlmitud ja seda tuleb täita kõigi arstide suhtes.

Isegi sellises olukorras suutsid poliitikud veel keerutada ja usumatuid avaldusi teha. Kokku võiks need võtta Tõnissoni sõnadega Tootsile: raha nagu ei tahaks anda, õieti põlegi teist!

Ega me täpselt ei tea, kellele ja kuidas, aga lõpuks jõudis kohale, et asi on tõepoolest tõsine. Peaminister viibutas küll veel näppu, et arstid teevad paanikat ja hirmutavad rahvast – mingit kriisi tervishoius pole ja valitsus loomulikult ei tagane palgakokkuleppest –, kuid sotsiaalminister saadeti AKSse lubadusi jagama. Sama mees, kes paar päeva tagasi samas majas Foorumi saates oli surmkindel, et raha ei ole ega tule, oli vahepeal rahapaja leidnud ja lubas sealt nüüd kulbiga jagada nii perearstidele kui haiglatele. Hinnakiri peaks ümber tehtama, perearstidele vajalikud summad eelarvesse lisatama ja palgakokkulepet igal juhul täidetama. (Kindlas kõneviisis ma seda lauset veel kirjutada ei söanda.)

Septembri lõpus rõõmustasime, et ometi saab üldkogus arutada ka teisi teemasid peale raha, seekord kahjuks nii veel ei läinud. Üldkogu avalduse teksti koostades püüdsime esile tuua, et selle kõiki ammu ära tüüdanud rahajutu taga on tegelikult mure inimeste ja nende tervise pärast. Ajakirjandus paraku mängib oma reeglite järgi...

Et see lugu on aasta viimane, kirjutan lõpuks veel ühe idealistliku soovi jõuluvanale: too meile selline uus aasta, kus saaksime rahulikult oma tööd teha ja haigeid ravida ilma rahaprobleemide ning poliitilise kisklemiseta.

Katrin Rehema
eal@arstideliiit.ee

Eesti inimesed väärivad head arstiabi

Eesti Arstide Liidu üldkogu avaldus 4. detsembril 2004

Eestis suureneb rahulolematust tervishoiusüsteemiga – patsiendid soovivad saada ja arstid tahavad anda paremat arstiabi.

Tervishoiusüsteem ei taga praegu kiiret ja kvaliteetset arstiabi

Aasta-aastalt on tervishoiu rahastamises vähendatud riigi kohustusi ja üritatud toime tulla ainult haigekassa eelarvega. Selle tagajärjel on tervishoiule kulutatav osa sisemajanduse kogutoodangust üha kahanenud, moodustades nüüd juba vähem kui 5%. Tervishoiusüsteemi toimimiseks ja arenguks peab riik kulutusi suurendama vähemalt 8%ni SKTst. Kätesaadava ja heatasemelise arstiabi tagamiseks tuleb ravikindlustusmaksust kogutav raha kasutada ravimiseks, haiglale kapitalikulud aga peab katma riigieelarvest.

Arstide liit toetab haiglate liidu ja erialaselt side seisukohta, et tervishoiuteenuse hind peab katma kõik selle kvaliteetseks osutamiseks vajalikud kulutused. Kui haigekassa eelarves selleks raha ei jätku, ei tohi alandada hindu ega vähendada teenuste mahtu, vaid tuleb tervishoidu raha juurde tuua.

Arstid soovivad, et arstiabi Eestis oleks ka edaspidi kvaliteetne ja patsientidele kättesaadav

Arsti elukutse vähene väärtustamine ühiskonnas, ebakindlus tuleviku ees ja halvad töötingimused on kaasa toonud arstide lahkumise välismaale ja siiajäajate töökoormuse suurenemise, mis lõpuks paratamatult põhjustab ka arstiabi kvaliteedi halvenemise ja ravijärjekordade pikenemise. Heatasemelise arstiabi aluseks on usalduslik arsti-patsiendi suhe. Tervishoiukorralduslike probleemide kajastamine ei tohi kahjustada tekkinud usaldust ega vastandada selle suhte eri pooli.

Septembris sõlmitud palgakokkulepet tervishoiutöötajate miinimumtunnitatu kehtestamise kohta tuleb täita kõikide arstide suhtes, sõltumata erialast ja töökohast, vastasel juhul ei ole tervishoiutöötajate kutseliitudel ka töörahu kohustust.

Arstkond kutsub poliitiku üles langetama üksmeelseid otsuseid, mis tagavad Eesti inimestele aastakümneteks kindlustunde heal tasemel arstiabi saamiseks.

EAL üldkogu otsused 04.12.2004

1. Kinnitada EAL presidendi aruanne 2004. a tegevuse kohta.
2. Kinnitada EAL majandustegevuse aruanne 2003. a kohta.
3. Kinnitada EAL 2005. a eelarve.
4. Määrata EAL liikmemaksu suuruseks 2005. a 60 krooni kuus; mittetöötavatel arstidel 50 krooni aastas; ENÜsse kuuluvatel residentidel, internidel, doktorantidel 40 krooni kuus. EAL igalt liikmelt laekunud summast on 4 krooni liikme kohta kuus

- sihtotstarbeline laekumine ajakirja Eesti Arst eest tasumiseks vastavalt Eesti Arstide Liidu ja Eesti Arsti OÜ lepingule, 7 krooni kulub erialase vastutuskindlustuse tarvis, 15 krooni kantakse streigifondi.
5. EAL tulevane president on Andres Kork, kelle volitused algavad 01.01.2006. a ja kestavad 3 aastat.
6. Võtta vastu EAL üldkogu lõppdokument, saata see Riigikogule ja Vabariigi Valitsusele ning levitada seda meedia kaudu.